

SINDIKAT METALACA CRNE GORE

EURO-REGIONALNA KONFERENCIJA

Zagreb, 13-14. jul 2016. godine

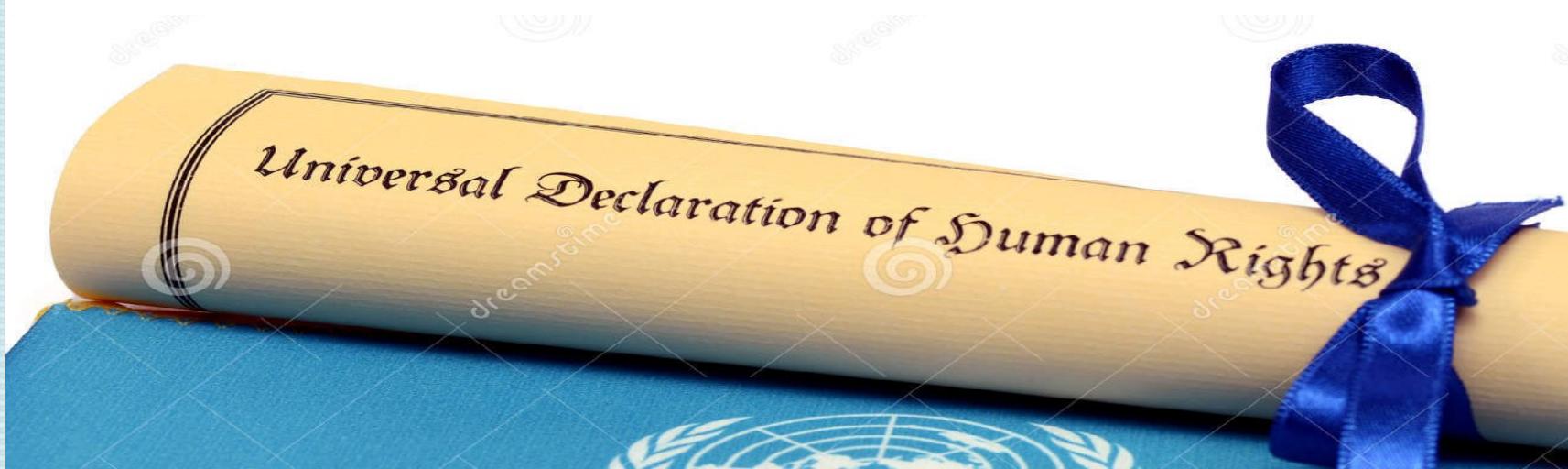
ISKUSTVA U SOCIJALNOM DIJALOGU

Dragan Mijanović

PRAVNI TEMELJ SOCIJALNOG DIJALOGA U CG

DEKLARACIJA O PRAVIMA ČOVJEKA

- “Svako ima pravo na slobodu mirnog okupljanja i udruživanja.”
- “Pravo na socijalnu sigurnost u svrhu osiguranja temeljnog dostojanstva čovjeka.”

PRAVNI TEMELJ SOCIJALNOG DIJALOGA U CG

KONVENCIJA br. 87 O SLOBODI UDRUŽIVANJA I PRAVU NA ORGANIZOVANJE

*“Radnici i poslodavci, bez ikakvih izuzetaka,
imaju pravo bez prethodnog odobrenja, da
obrazuju organizacije po svom izboru.”*

PRAVNI TEMELJ SOCIJALNOG DIJALOGA U CG

International
Labour
Organization

KONVENCIJA MORN. 144 O TRIPARTITNIM KONSULTACIJAMA

“Između socijalnih partnera zaključuju se odgovarajući sporazumi i ugovori.”

PRAVNI TEMELJ SOCIJALNOG DIJALOGA U CG

**PREPORUKA br. 113 O KONSULTACIJAMA
NA NIVOU GRANA/INDUSTRIJA I NA
NACIONALNOM NIVOU IZ 1960. GOD**

*“Sprovodenje planova ekonomskog i
socijalnog razvoja.”*

PRAVNI TEMELJ SOCIJALNOG DIJALOGA U CG

PREPORUKA br. 152 o TRIPARTITNIM KONSULTACIJAMA IZ 1976. GODINE

*“Poslodavci i radnici su ravnopravno
zastupljeni u svim organima preko kojih se
obavljaju konsultacije.”*

PRAVNI TEMELJ SOCIJALNOG DIJALOGA U CG

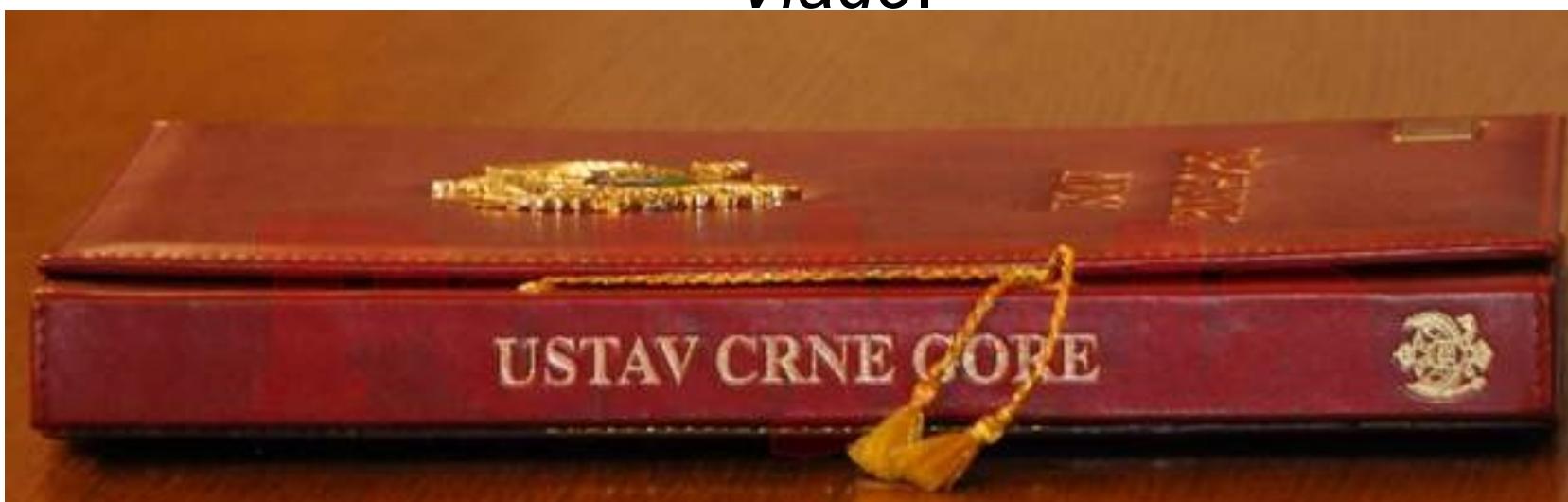
EVROPSKA SOCIJALNA POVELJA

- “Svi radnici i poslodavci imaju pravo na kolektivno pregovaranje.”
- “Pravo na dostojanstvo na radu.”

PRAVNI TEMELJ SOCIJALNOG DIJALOGA U CG

USTAV CRNE GORE

“Socijalni položaj zaposlenih usklađuje se u Socijalnom savjetu. Socijalni savjet čine predstavnici sindikata, poslodavaca i Vlade.”

PRAVNI TEMELJ SOCIJALNOG DIJALOGA U CG

ZAKON O RADU

Zaključivanje i vrste kolektivnih ugovora
(Opšti kolektivni ugovor; Granski kolektivni
ugovor; Kolektivni ugovor kod poslodavca)

PRAVNI TEMELJ SOCIJALNOG DIJALOGA U CG

NACIONALNI TRIPARTITNI SPORAZUM VLADE, UNIJE POSLODAVACA CG I SSCG

Rezultat toga je donošenje:

- Zakona o socijalnom savjetu,
- Zakona o mirnom rešavanju radnih sporova i
- Zakona o radu.

ORGANIZOVANJE I UDRUŽIVANJE POSLODAVACA I RADNIKA

ZAKON O REPREZENTATIVNOSTI SINDIKATA

“Udruženje poslodavaca smatra se reprezentativnim ukoliko njegovi članovi zapošljavaju najmanje 25% zaposlenih u privredi CG i učestvuju u BDP CG sa najmanje 25%.”

- Uslov za utvrđivanje reprezentativnosti na nacionalnom nivou je 10%, na granskom nivou 15% i na nivou sindikalne organizacije 20% ukupnog broja zaposlenih.

MEHANIZMI ZA OSTVARIVANJE SOCIJALNOG DIJALOGA U CG

- Zavisno od toga da li je u pitanju bipartizam ili tripartizam, u pregovorima najčešće učestvuju sindikati, poslodavci i predstavnici Vlade.

ZNAČAJ KOLEKTIVNIH UGOVORA

- Kolektivni ugovori su saglasnost volje zainteresovanih strana, odnosno poslodavaca i predstavnika radnika, kojim se uređuje ekonomski, radni i socijalni položaj zaposlenih.

ULOGA DRŽAVE U PROCESU ZAKLJUČIVANJA KOLEKTIVNOG UGOVORA

- Država se pojavljuje ako arbitar i kontrolor onog što su ugovorene strane dogovorile.
- Zadatak države je da stvara jednake uslove za poslovanje i ambijent rada, garantuje ravnopravnost i iznalazi mehanizme za sprovođenje utvrđenih obaveza ugovorom.

KOLEKTIVNO PREGOVARANJE

- Predstavlja osnovnu aktivnost sindikata, jer se poslodavci trude da iskorijene kolektivno pregovaranje na svim nivoima.
- Zaposlenima se nameću novi oblici zapošljavanja i rada, što samo dodatno povećava stres i nesigurnost.

SOCIJALNI SAVJET CG

- Konsultativno tijelo koje prati, podstiče i analizira socijalne i ekonomske aktivnosti u CG.
- Zakon o socijalnom savjetu – po 11 predstavnika socijalnih partnera.

NADLEŽNOST SOCIJALNOG SAVJETA CG

- Razvoj i unapređenje kolektivnog pregovaranja, uticaja ekonomske politike i mjera za njeno sprovođenje na socijalni razvoj i stabilnost politike zapošljavanja, zarada i cijena;
- konkurenције i produktivnosti;
- privatizacije i drugih pitanja strukturnog prilagođavanja;
- zaštita radne i životne sredine, obrazovanja i profesionalne obuke;
- zdravstvene i socijalne zaštite i sigurnosti;
- demografska kretanja i druga pitanja značajna za ostvarivanje i unapređivanje ekonomske i socijalne politike.

PREDMET SOCIJALNOG DIJALOGA U CG

- Čine ukupna ekonomска и социјална политика, предлози из области радног и социјалног законодавства, процес приватизације и његови социјални ефекти, политика зарада и колективно поговарање, као и превенција и регулисање конфликтата и сва друга питања од интереса за запослене и њихове синдикате и послодавце.

SOCIJALNA INKLUZIJA

- Apsolutna linija siromaštva u CG je 186€
- 10,3% stanovništva CG ima prihode ispod linije siromaštva.

INDUSTRIJSKI ODNOSI U CG

- Veliki sistemi–preduzeća, postepeno su uništavani i istovremeno se stvarali uslovi za razvoj malih i srednjih preduzeća.
- 4 prioritetna sektora razvoja:
 1. Turizam
 2. Energetika
 3. Poljoprivreda
 4. Prerađivačka industrija

STRUKTURA EKONOMIJE U CG

- Udio u ukupnom broju preduzeća u CG:
 - 0,3% velika preduzeća;
 - 2,1% srednja preduzeća i
 - 97,6% mala preduzeća.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

- Dug put sa velikim prerekama.
- Sve počinje od socijalnog dijaloga.
- Civilni dijalog razlikuje se od socijalnog dijaloga jer nema pravnu bazu.
- Socijalni dijalog, pored nacionalne, mora posjedovati jasnu i razvijenu regionalnu i međunarodnu dimenziju.

Huata!